

An Duilleag-aghaidh

Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh

PLANA GÀIDHLIG

2022 - 2027

Bu chòir dhuibh an teacs a leanas a chur air duilleag-aghaidh a' phlana aontaichte: -
Chaidh am plana seo ullachadh fo Earrainn 3 de dh'Achd na Gàidhlig (Alba) 2005 agus chuir
Bòrd na Gàidhlig aonta ris air [\[ceann-latha an aonta\]](#)

Bu chòir dhuibh suaicheantas Bhòrd na Gàidhlig a chur air duilleag-aghaidh plana aontaichte a-mhàin,
agus chan ann air dreachd sam bith de phlana.

Facal-toisich

Tha Bòrd na Gàidhlig a' moladh gum bu chòir seo a bhith air a sgrìobhadh leis an Oifigear Chunntachail agus / no cathraiche an ùghdarrais phoblaich agaibh le iomradh soilleir air mar a tha a' bhuidheann agaibh air cur roimhpe taic a thoirt do dh'Achd 2005, agus bu chòir innse gur e plana corporra a th' ann a tha mar phàirt de dhleastanasan corporra na buidhne agaibh.

Bu chòir dhuibh am facal-toisich a chleachdadh gus prìomh phrionnsapalan a' phlana a chur an cèill, mar eisimpleir:-

- Spèis Cho-ionann
- Cothroman Follaiseach
- Na cinn-uidhe a th' aig an ùghdarras phoblach agaibh san ùine fhada airson na Gàidhlig
- Geallaidhean ro-innleachdail ùra sa phlana agus a tha a' toirt taic don Phlana Cànan Nàiseanta Ghàidhlig 2018-23

Clàr-innse

Thathar a' moladh gum bi clàr-innse anns gach plana le àireamhan nan duilleagan feuch am bi e nas fhasa don neach-leughaidh nithean a lorg sa phlana.

1. RO-RÀDH

FIOSRACHADH MU DHEIDHINN DHÙN PHRÌS IS GALL-GHÀIDHEALAIBH

Miannan Adhartais agus amasan Chomhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh

Tha Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh miannach air adhartas airson ar roinne, le fòcas air a bhith a' toirt taic dha na Coimhearsnachdan againn gu bhith soirbheachail agus tàcarach agus a' dèanamh cinnteach gun toir sinn seirbheisean àrd-chàileachd a libhrigeas ar prìomhachasan. Bidh sinn a' caitheamh £351 millean air seirbheisean riatanach agus a' cur airgid an seilbh suas gu £50 millean ri dèanamh cinnteach gur e seo a th' ann an t-àite as fhèarr ri fuireach ann, obair agus ionnsachadh. Tha plana còig bliadhna na Comhairle againn a' mìneachadh ar dòigh-dhèiligidh a dhèanamh cinnteach gun obrachadh ar seirbheisean agus gnìomhachasan ri chèile ris ar miannan adhartais a libhrigeadh.

Tha còig prìomhachasan agus dealasan ceangailte againn an lùib sin, a chuireas fòcas air na seirbheisean a tha sinn a' libhrigeadh, mar a leanas:

Togail an economaidh ionadail

- A' leudachadh ìrean sgilean taobh a-staigh ar coimhearsnachdan agus luchd-obrach
- A' toirt taic gur gnothachasan beaga agus meadhanach, gan cur air bhonn agus fhàs
- A' cur airgid an seilbh air ar prìomh bhun-structar
- A' toirt shuidheachaidhean tarraingeach do ghnothachasan

A' toirt an toisich sa bheatha as fhèarr do gach uile pàiste

- A' dèanamh cinnteach gu bheil eadar-theachd tràth ann, gu h-àraidh a chumail daoine as so-leònte ar roinne agus clann sàbhailte
- A' toirt airgid an seilbh ri chruthachadh sgoiltean a tha freagarrach airson na 21mh Linne, a tha aig teis-mheadhain ar coimhearsnachdan
- Piseach a thoirt air miann air adhartas agus coileanadh, gu h-àraidh a cheartachadh neo-ionannachd
- A' toirt taic do chloinn a bhith fallain agus gnìomhail

A' dìon ar dhaoine as so-leònte

- A' dèiligeadh ri adhbharan agus buaidh neo-ionannachd agus bochdainn
- A' cuideachadh dhaoine nas aosda agus so-leònte beathannan fallain agus neo-eisimeileachd fhaighinn
- A' dèanamh cinnteach gum faigh daoine aosda no so-leònte an cùram agus taic a dh'fheumas iad
- A' cumail ar coimhearsnachdan sàbhailte

A' bhith nar Comhairle in-ghabhaltach

- A' dèanamh cinnteach gu bheil muinntir an àite agus coimhearsnachdan aig teas-mheadhain ar modh co-dhùnaidh
- A' toirt ùghdarras do ar coimhearsnachdan buannachdan an cuid so-mhaoine fhaighinn
- A' leudachadh cothroman ionannachd

A' toirt freagairt gu deifireach gu atharrachadh gnàth-thìde agus an eadar-ghluasad gu bhith nar roinn neodrach a thaobh càrboin

- A' brosnachadh thuigsinn mun dòigh anns a bheil sinn a' fuireach agus ag obair san roinn agus am buaidh air atharrachadh gnàth-thìde
- A' toirt ùghdarras do coimhearsnachdan agus luchd-ùidh atharrachaidhean brìgheil a dhèanamh a thaobh lùghdachadh eimiseinean agus a ghabhail ri dòigh-dhèiligidh beag-charboin
- A' toirt stiùir air an eadar-ghluasad gu teicneòlas a tha nas glainne agus nas uaine
- A' brosnachadh agus a' dìon àrainneachd ar roinne
- A' leudachadh gu eaconomaidh nas uaine, a' toirt lùth uaine taisgte na roinne gu bàrr

Tha sinn dealas gu bhith a dhèanamh cinnteach gu bheil coimhearsnachdan ionadail aig teis-mheadhain modh co-dhùnaidh. Mar Chomhairle a tha èifeachdach agus ùr-ghnàthach, tha sinn in-ghabhaltach agus fosgailte anns a h-uile rud a nì sinn. Tha dòigh-dèiligidh ùr air an t-slighe a thaobh mar a dh'obraicheas A'Chomhairle le coimhearsnachdan. Tro uàrdan ionadail agus Buill Taghte, tha sinn ag obair ri thuigsinn agus fheargairt nas fhèarr gu feumalachdan agus cùisean toinnte atharrachail. 'S ann riatanach 's a tha Sùbailteachd agus Cruthachalachd san dòigh anns a dhèiligeamaid leis na feumalachd seo.

Cruinn-eòlas agus eòlas-sluaigh

'S e sgìre fa leth àlainn air an àirde an iar-dheas na h-Alba, eadar na Monaidhean a Deas agus costa Linne Shalmhaigh agus Cuan na h-Èireann a th' ann an Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh. Aithnichte air feadh an t-saoghail mar àite-breith Chrìostachd an Alba, tha Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh a' buain bhuannachdan na beatha an latha an-diugh, a bharrachd air ceanglaichean faicsinneach ri eachdraidh bhrioghmhor chudromach.

'S e th' ann Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh an treas roinn nas motha na h-Alba, thar 6,426 km² - 8.2% talamh iomlan na h-Alba air fad. Tha 149,670 duine a' fuireach ann - 2.8% àireamh-shluaigh iomlan na h-Alba. Thathar a' ro-mheasadh gun tuit an àireamh-shluaigh air fad gu bhith nas faisg air 141,000 ro 2037, sìos 6.1%.

'S e Dùn Phris a th' anns a' bhaile as motha againn le 39,240 duine, an uair sin An t-Sròn Reamhar (10,510) agus Anainn (8,920). Tha Dùn Phris is Gall-ghàidhealaibh cuideachd a-measg nan sgìrean nas dùthchaile na h-Alba. Sinne an treas ùghdarras nas dùthchaile air an tìr-mhòr, le 19.6% nan daoine a' fuireach ann an àiteachan dùthchail iomallach; agus tha faisg air leth chuid nan daoine air fad (45.8%) a' fuireach ann an sgìrean dùthchail. Chan eil càr neo bhana aig aon dachaidh a-mach à còig. Le

sin, feumaidh gum bi na seirbheisean 's a tha sinn a' tairgsinn a bhith ri làimh gu h-ionadail agus so-ruigsinn dha na daoine agus am coimhearsnachdan.

Tha ro-mheasaidhean àireimh-shluaigh bho chionn goirid a' sealltainn gum bi 3,040 daoine nas lugha a tha neo a tha fo 18 a' fuireach san roinn ro 2039, sìos 10%. 'S ann coltach gum fàs an diofar eadar àireamhan dhaoine seann is òg thairis air ùine. Thathar a' ro-aithris gum fàs an uiread dhaoine a tha 65-84 ann an 25% ro 2037 agus an uiread chloinne agus inbhich aois obrachaidh gu bhith a' tuiteam. Feumaidh sinn daoine òga a ghleidheadh ann agus a thàladh dhan roinn airson an eacomomaidh a dh'fhàs agus an cuid sgilean a leasachadh.

GÀIDHLIG ANN AN DÙN PHRÌS IS GALL-GHÀIDHEALAI BH

Tha eachdraidh na Gàidhlig an Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh a' dol air ais dhan 9mh linn. Bha Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh ann an roinn far an robh cànan Ceilteach, coltach ri Cuimris a tha fhathast beò sa Chuimruigh, ga bruidhinn.

Tha na cànan Ceilteach gan roinn eadar dà mheur, na cànan "P" is "Q". Am measg nan cànan "P" tha Cruithnis, Cuimris, Còrnach is Breatannais; is Gàidhlig, Gaeilge is Gàidhlig Mhanainneach sa bhuidheann "Q". Ged a tha càirdeas ann eatorra, bha iad eadar-dhealaichte gu leòr bho chèile fiù's san 6mh Linn gum feumadh Bridei, Rìgh nan Cruithneach, eadar-theangair nuair a choinnich e ri Calum Cille.

'S e ainmean-àite bho ghach cèarn air an àirde an iar na h-Aibhne Anainn a th' anns an fhianais a dhearbhas gu robh a' Ghàidhlig san sgìre seo, agus tha òran ann, a tha fo dheasbad, a thathar ag ràdh a chaidh a sgrìobhadh san sgìre seo, a bheir iomradh air Dail Ruigh, An Còrsa Feàrna agus Loch a' Bhàrr. Tha an t-ainm Gall-Ghàidhealaibh a' toirt luaidh air na sgìrean far an robh sluagh measgaichte ann is Gàidhlig is Lochlannais gam bruidhinn. Faodaidh gun do mhair a' Ghàidhlig mar chànan beò ann an Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh gu ruige an 17mh Linn ach chuireadh Beurla Ghallta na h-àite beag air bheag, gu h-àraidh air an àirde an ear na roinne. Chithear bho mhòran ainmean-àite sa Ghàidhlig a mhair an seo gu do chuthachadh a' mhòr-chuid dhuibh o chionn beagan linntean. Gu dearbh, tha tòrr eileamaid topo-eòlasach Gàidhlig ann air an àirde an iar na roinne gu h-àraidh *baile* (Baile Mhic Aoidh, Baile MhicIII Fhaolain) agus *achadh* (Achadh nan Càrn, Achadh na Meilge).

Bheir na ceanglaichean a leanas fianais mu ainmean-àite Sa Ghàidhlig ann an Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh:

<https://www.ainmean-aite.scot/>

<http://www.scottish.parliament.uk/gd/visitandlearn/40900.aspx>

Bho chionn goirid, sheall Cunntas-sluaigh 2011 gu robh na leanas ann an sgìre Chomhairle Dhùn Phris is Ghall-Ghàidheallaibh:

% Luchd-labhairt na Gàidhlig ann an 2001	0.9% (740 duine)
% Luchd-labhairt na Gàidhlig ann an 2011	0.7% (968 duine)

N.B. Bidh fiosrachadh agus staitistigs nas ùire ri làimh an dèidh a' chunntais-shluaigh 2022.

GÀIDHLIG ANN AN ALBA

Sheall cunntas-shluaigh 2011 gu robh sgilean Gàidhlig air chòireigin aig mu 87,000 daoine an Alba (mu 1.7% nan daoine). Dh'fhàs an uiread luchd-labhairt fo 25 airson a' chiad turais, ged a thuit am figear iomlan beagan. 'S ann deatamach gun toirear taic dhan uiread luchd-labhairt òga na Gàidhlig a tha a' fà ris a' chànan a chleachdadh agus ga toirt dhan ath-ghinealach, airson a' Ghàidhlig a ghleidheadh mar chànan bèo.

'S ann cudromach far a bheil luchd-labhairt na Gàidhlig. Sheall an cunntas-shluaigh gu bheil luchd-labhairt na Gàidhlig a' fuireach anns a' mhòr-chuid nan coimhearsnachdan air feadh na h-Alba, mu 50% air a' Ghàidhealtachd agus nan Eilean, agus 50% air feadh an còrr dhen dùthaich. Chithear fiosrachadh a bharrachd ann an earran 6.

ACHD NA GÀIDHLIG (ALBA) 2005

Chaidh Achd na Gàidhlig (Alba) 2005 aontachadh le Pàrlamaid na h-Alba leis a' bheachd inbhe na Gàidhlig a thèarnadh mar chànan oifigeil ann an Alba, ag àithneadh urram co-ionnan ri Beurla.

'S e an solar a' toirt comas do Bhòrd na Gàidhlig iarraidh air buidhnean poblach Planaichean Gàidhlig a dheasachadh, aon de phrìomh fheartan na h-Achd 2005. Chaidh an solar seo a dhealbhadh gus dèanamh cinnteach gum bi an raon poblach ann an Alba a' coileanadh a dhleastanasan ann a bhith a' cruthachadh seasmhachd dhan Ghàidhlig san àm ri teachd, ag àrdachadh a h-inbhe agus a h-ìomhaigh is a' cruthachadh chothroman practaigeach ga cleachdadh.

'S e th'ann an sgrìobhain seo Plana na Gàidhlig Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-Gàidhealaibh, air ullachadh taobh a-staigh frèama Achd na Gàidhlig (Alba) 2005. Seallaidh sin mar a chleachdamaid a' Ghàidhlig nar cuid obrach, mar a chuidicheadh cleachdadh na Gàidhlig ann an conaltradh leis a' mhòr-shluagh agus prìomh chom-pàirtiche, agus mar a bhrosnaicheadh is a leasaicheadh a' Ghàidhlig.

Thathar air Plana na Gàidhlig Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-Gàidhealaibh ullachadh ann an co-rèir ris na slatan-tomhais reachdail air an cur a-mach anns an Achd bho 2005, Plana Nàiseanta na Gàidhlig agus Stiùireadh mu leasachadh Phlanaichean Gàidhlig.

PLANA NÀISEANTA NA GÀIDHLIG

Tha Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-Gàidhealaibh a' toirt taic don amas sa Phlana Cànain Nàiseanta Ghàidhlig airson 2018-23 "gun tèid Gàidhlig a chleachdadh nas trice, le barrachd dhaoine agus ann am barrachd shuidheachaidhean."

Tha sinn air cur romhainn an t-amas sin a choileanadh tro bhith a' cur cuideam gu h-àraidh air na trì cinn-uidhe a leanas nar n-obair:-

- A' toirt fàs air cleachdadh na Gàidhlig taobh a-staigh ar buidhne agus a' brosnachadh barrachd dhaoine gu bhith a' cleachdadh na Gàidhlig, agus gu bhith ga cleachdadh nas trice, nuair a tha iad a' dèiligeadh no a' conaltradh rinn
- A' toirt fàs air na cothroman a th' ann do dhaoine Gàidhlig ionnsachadh mar phàirt den obair làitheil againn
- A' cur deagh ìomhaigh air adhart airson na Gàidhlig nuair as urrainn dhuinn mar phàirt de dh'obair làitheil na buidhne.

SGRÙDADH AIR COMASAN GÀIDHLIG AN LUCHD-OBACH

N.B. Gheibhear am fiosrachadh seo an dèidh sgrùdadh sgilean Gàidhlig a nithear san t-Sultain agus san Dàmhair 2021.

CO-CHOMHAIRLEACHADH AIR AN DREACHD DEN PHLANA GHÀIDHLIG

N.B 'S ann an dèidh a' cho-chomhairleachaidh phoblaich san Dàmhair 2021 's a choileanar an earrann seo.

2. PRÌOMH-PHRIONNSABALAN

SPÈIS CO-IONANN

Fo Achd 2005, tha Bòrd na Gàidhlig ag obrachadh le amas inbhe na Gàidhlig a ghlèidheadh mar chànan oifigeil de dh'Alba a' faighinn spèis co-ionnan ris a' Bheurla agus tha am Bòrd a' sùileachadh ri linn seo gun dearbhaich ùghdarrasan poblach anns na planaichean aca ciamar a thèid am prionnsabal seo a choileanadh agus a chumail suas ann an cleachdadh.

Tha Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-Ghàidhealaibh a ag amas far a bheil Gàidhlig na pàirt de na h-obraichean is seirbheisean againn gu bheil iad seo den aon ìre agus luach riuthsan a tha sinn a' tairsinn ann am Beurla.

COTHROMAN FOLLAISEACH

Bheir Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-Ghàidhealaibh cothroman follaiseach air ar seirbheisean Gàidhlig do ar luchd-obrach agus don mhòr-shluagh, far a bheil iarrtas ann. Le sin, nithear cinnteach, nuair a tha sinn a' tabhann sheirbheisean Gàidhlig, gum bithear a' dèanamh sanasachd orra am measg luchd-cleachdaidh na Gàidhlig, agus gun tèid am brosnachadh gu bhith gan cleachdadh.

Le bhith a' dèanamh sin, cha bhi e mar uallach air an neach fhèin an t-seirbheis Ghàidhlig iarraidh agus bidh misneachd aig luchd-cleachdaidh na Gàidhlig gun tèid frithealadh air na feumalachdan aca ma iad airson an t-seirbheis a chleachdadh.

Nì sinn cinnteach gu bheil ar seirbheisean Gàidhlig a cheart cho ruigsinneach 's a tha ar seirbheisean Beurla

Tha Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh a' tairgsinn agus a' brosnachadh 8 Modalan Ionnsachadh na Gàidhlig airson ar luchd-obrach mar-thà, tron ghoireas trèanaidh agus ionnsachadh air loidhne againn. Beachdaichidh sinn air mar a leudaicheas sin ar tairgse, cleachdadh agus com-pàirteachadh fad beatha a' plana ùire seo.

'S e a' bhuidheann shaor-thoileach Gàidhlig Dumgal a tha a' dèanamh a' mhòr-chuid den Ionnsachadh na Gàidhlig sa choimhearsnachd.

[GaidhligDumgal – Tha Gàidhlig Dumgal a' toirt taic do chultar agus ionnsachadh na Gàidhlig air an àirde an iar-dhewas na h-Alba \(Gaidhligdumgal.org\)](http://GaidhligDumgal.org)

Leanaidh Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh oirnn ag obair còmhla ris ar com-pàirtiche sa choimhearsnachd air feadh na roinne fad beatha a' phlana ùire seo.

A' DÈANAMH GÀIDHLIG NA PÀIRT ÀBHAISTEACH DE DH'OBAIR AN ÙGHDARRAIS

Nì Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-Ghàidhealaibh cinnteach gum bi na cothroman don mhòr-shluagh agus do ar luchd-obrach airson Gàidhlig a chleachdadh air am fighe a-steach do ar n-obair mar nì àbhaisteach nuair a tha ùidh agus iarrtas ann, agus sinn a' toirt taic don amas sa Phlana Cànain Nàiseanta Ghàidhlig 2018-23, gun tèid Gàidhlig a chleachdadh nas trice, le barrachd dhaoine agus ann am barrachd shuidheachaidhean.

3. GEALLAIDHEAN A' PHLANA

AMASAN ÀRD-ÌRE

A' TOIRT FÀS AIR CLEACHDADH NA GÀIDHLIG

Amas Àrd-ìre	<ul style="list-style-type: none"> • Taic a thoirt do bhuidhnean cultar is cànan Gàidhlig ùra is seann air feadh CDG gus pròifil is cleachdadh na Gàidhlig a leudachadh.
A' bhuil air a bheilear ag amas	<ul style="list-style-type: none"> • Leasaichidh an t-ùghdarras ionadail ceanglaichean brìoghmhor le buidhnean a th' ann mar-thà, a chuidicheas ri pròifil is cleachdadh na Gàidhlig a leudachadh.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Ceanglaichean neo-fhoirmeil ri còrra bhuidheann ann mar-thà. • Gàidhlig Dumgal air aithneachadh leis an ùghdarras mar phrìomh sholaraidhe is comasaiche ionnsachadh na Gàidhlig is gnothaichean is tachartasan cultarail an lùib sin mar-thà.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' leantainn air adhart a' togail dhàimhean deimhinneach agus tuigsinn co-roinnte ri buidhnean is eagrachan saor-thoileach. • A' lorg is aontachadh chothroman beanailteach is fìor, far am faod an t-ùghdarras sin a dhèanamh. • Cothroman taic airson a ghabhail ri Dualchas Gàidhlig san roinn againne. • A' beachdachadh air ion-dhèantachd suirbhidh buaidh eaconomach a dhèanamh mu cheanglaichean Gàidhlig ri turasachd. • A' leantainn air adhart a' brosnachadh Fìolm Gàidhlig tron taigh-cluiche Raibeart Bhurns agus ionadan eile.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ro dheireadh 2023
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Gàidhlig na Comhairle (ann an co-bhann ri Gàidhlig Dumgal)

A' TOIRT FÀS AIR IONNSACHADH NA GÀIDHLIG

Amas Àrd-ìre	<p>Conaltradh le luchd-ùidh a thaobh na leanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stèidheachadh Foghlam tro Meadhan na Gàidhlig
--------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Comasan Foghlam Luchd-ionnsachadh (GLE) sa bhun-sgoil agus san àrd-sgoil a leudahadh agus a' gabhail a-steach ghoireasan E-sgoil san àrd-sgoil. • A' stèidheachadh Chomasan Solarachadh Gàidhlig anns na Tràth bhlianaichean agus a' toirt taic do theaghlaichean agus buidhnean sa choimhearsnachd le ùidh ann a bhith a' leasachadh na Gàidhlig anns na Tràth bhlianaichean. <p>Ag obair còmhla ri com-pàirtichean a bhrosnachadh agus leasachadh chothroman Gàidhlig ionnsachadh taobh a-staigh ar coimhearsnachdan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A' brosnachadh gu gnìomhail agus a' cuideachadh le cothroman Gàidhlig ionnsachadh airson ar luchd-obrach.
Buil air a moladh	<ul style="list-style-type: none"> • Tha an t-ùghdarras ionadail air conaltradh a dhèanamh le luchd-ùidh ri chomharrachadh agus measadh iarrtas airson barrachd solarachadh Foghlaim tro Mheadhan na Gàidhlig taobh a-staigh an ùghdarrais. • Roghainnean a thaobh iarrtais ùire a nochdas air am measadh agus molaidhean air am beachdachadh le Comataidh Foghlaim is Ionnsachadh, far a bheil sin iomchaidh/riatanach. • Tha an t-ùghdarras air obair còmhla ri com-pàirtichean airson cuideachadh ri leasachadh agus brosnachadh chothroman ionnsachadh na Gàidhlig. • A' leudachadh an àireamh luchd-obrach a chleachdas ar tairgse Ghàidhlig air loidhne.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Tha an t-ùghdarras mothachail air a chuid dhleastanasan reachdail a thaobh Achd an Fhoghlaim Alba agus Achd na Gàidhlig. • Tha an t-ùghdarras a' cumail cheanglaichean neo-foirmeil ri luchd-pàirteachais ionadail.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' dèanamh làn obair conaltraidh a thaobh foghlaim tro mheadhan na Gàidhlig. • A' measadh roghainnean airson iarrtas a choileanadh. • A' leantainn oirnn a' leasachadh agus a' brosnachadh chothroman ionnsachadh na Gàidhlig airson ar luchd-obrach agus feuch gun leudaichear agus fàs ar tairgse loidhne. • A' beachdaich air ion-dhèanatachd tachartasan ionnsachadh na Gàidhlig/clasaichean aig an deireadh-sheachdainn/saor-làithean sgoile bho sgoiltean san sgìre a dhèanamh comasach.

Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • A' dèanamh làn obair conaltraidh agus a' measadh roghainnean ro dheireadh 2024. • A' leantainn oirnn a' leasachadh agus a' brosnachadh leantainneach cothroman ionnsachadh na Gàidhlig airson ar luchd-obrach. • Ag aontachadh chothroman brìoghmhor far am faod an t-ùghdarras taic a thoirt do agus obrachadh còmhla ri com-pàirtichean ro dheireadh 2022.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Gàidhlig na Comhairle (ann an co-bhann ri Gàidhlig Dumgal) • Roinn Foghlaim agus Ionnsachadh • Roinn Choimhearsnachdan

A' CUR DEAGH ÌOMHAIGH AIR ADHART AIRSON NA GÀIDHLIG

Amas Àrd-ìre	<p>A' dèanamh conaltradh le luchd-ùidh gus mothachadh mu ghnothaichean ceòlach, cultarail agus cànanach a leudachadh.</p> <p>A' stèidheachadh agus a' gleidheadh Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig le riochdachadh bho gach uile dàimh na Comhairle.</p>
Buil air a moladh	<ul style="list-style-type: none"> • Tha An t-ùghdarras air obrachadh còmhla ri com-pàirtichean ri aithneachadh chothroman a chuireas am meud mothachadh mu ghnothaichean ceòlach, cultarail agus cànanach. • A' Buidheann Buileachadh Gàidhlig a th' ann mar-thà air a leudachadh, a' ghabhail a-steach riochdairean bhon a h-uile Dàimh na Comhairle.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Tha an t-ùghdarras a' cumail cheanglaichean neo-fhoirmeil le com-pàirtichean ionadail. • Tha Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig bheag ann mar-thà, le riochdachadh bho Fhoghlaim is Ionnsachadh agus Coimhearsnachdan.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Ag aontachadh chothroman brìoghmhor far am faod an t-ùghdarras taic a thoirt do agus obrachadh còmhla ri com-pàirtichean. • A' gabhail a-steach barrachd Dhàimhean ann am Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig a th' ann mar-thà.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ag aontachadh chothroman brìoghmhor obrachadh còmhla ri com-pàirtichean ro dheireadh 2023. • A' gabhail a-steach barrachd dhaoine sa Bhuidheann Bhuileachadh ro mheadhan 2022.

An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig (ann an co-bhann ri Gàidhlig Dumgal)
------------	--

AMASAN AIRSON SEIRBHEISEAN CORPORRA

INBHE

A' bhuil air a bheilear ag amas	An suaicheantas is ìomhaigheachd Thèid an suaicheantas is ìomhaigheachd chorporra a dhealbh ann an Gàidhlig agus Beurla a' chiad chothrom a gheibhear agus mar phàirt de phròiseas ùrachaidh sam bith a bhios ann. Bu chòir an aon ìre follaiseachd a bhith ann airson an dà chànain san t-suaicheantas.
Na tha a' tachairt an-dràsda	Geàrr-abairt dhà-chànanach air làrach-lìn na Comhairle tràth ann an 2021 an dèidh aonta aig làn-choinneamh Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> A' beachdachadh air mar as urrainnear an t-ainm-brannnd a leudachadh ann an raointean eile, mar shoidhnichean.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Làn mheasadh, a' gabhail a-steach chosgaisean, agus cunntas a thoirt air sin ro phuing-meadhain a' phlana ùire, agus a' beachdachadh air cleachdadh Maoin Buileachaidh Achd na Gàidhlig (GLAIF) gus neodrachd chosgaisean a ghleidheadh.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig

A' bhuil air a bheilear ag amas	Soighnichean Thèid Gàidhlig agus Beurla a chleachdadh air soighnichean follaiseach mar phàirt de phròiseas ùrachaidh sam bith.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> Aonta air ruigsinn aig Comataidh Coimhearsnachdan na Comhairle san Fhaoilleach 2020 gun atharraicheadh soighnichean "welcome to" le soighnichean dà-chànanach nuair thèid soighnichean ionadachadh.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> A' leantainn oirnn a dhearcnachadh air mar a thèid soighnichean ùrachadh. A' beachdachadh air tagraidhean on choimhearsnachd nuair am faighear iad. A' beachdachadh air leudachadh shoidhnichean a bharrachd air shoidhnichean "welcome to" a-mhàin.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Làn mheasadh, a' gabhail a-steach chosgaisean, agus cunntas a thoirt air sin ro phuing-meadhain a' phlana ùire, agus a' beachdachadh air cleachdadh Maoin

	Buileachaidh Achd na Gàidhlig (GLAIF) gus neodrachd chosgaisean a ghleidheadh.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig Dàimh Choimhearsnachdan

CONALTRADH LEIS A' MHÒR-SHLUAGH

A' bhuil air a bheilear ag amas	Adhartachadh A' toirt teachdaireachd bhrosnachail seachad gum bithear daonnan a' cur fàilte air conaltradh a nì am mòr-shluagh ann an Gàidhlig.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> Tha prìomh oifigearan mothaichail gun gabhar ri conaltradh anns a' Ghàidhlig.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> Dearcnachadh leantainneach agus ath-ùrachadh trèanaidh mar a dh'fheumar.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Leantainneach fad beatha a' phlana
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig

A' bhuil air a bheilear ag amas	Conaltradh Sgrìobhte Bithear daonnan a' gabhail ri conaltradh sgrìobhte ann an Gàidhlig (litricean, puist-d agus na meadhanan sòisealta) agus thèid freagairtean Gàidhlig a thoirt seachad a rèir a' phoileasaidh choitchinn.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> Tha gach uile prìomh oifigear mothaichail gun cuirear fàilte air conaltradh anns a' Ghàidhlig agus gum freagar anns a' Ghàidhlig tro eadar-theangachadh ion-taighe.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> Dearcnachadh leantainneach agus ath-ùrachadh trèanaidh mar a dh'fheumar.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Leantainneach fad beatha a' phlana
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig

A' bhuil air a bheilear ag amas	Ionadan-fàilte agus fònaichean Nuair as urrainn do luchd-obrach le Gàidhlig an t-seirbheis seo a thoirt seachad, gheibh iad taic airson sin a dhèanamh, agus thèid sanasachd a dhèanamh air an t-seirbheis am measg a' mhòr-shluaigh.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> Aig an àm seo, chan eil luchd-obrach le Gàidhlig ann a dh'fhaodadh an t-seirbheis seo a sholarachadh. Thathar air Trèanadh Gàidhlig a thairgsinn gu luchd-obrach Sheirbheisean Chustamair.

Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> Ath-bhreithneachadh an uiread luchd-obrach Sheirbheisean Chustamair a choileanas an trèanadh còmhla ri measadh iarratais ùire on mhòr-shluagh.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Ro dheireadh 2023 agus dearcnachadh bliadhna an dèidh sin.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig

A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Coinneamhan Poblach</p> <p>Thèid coimhead gu cunbhalach air na cothroman a th' ann gus coinneamhan poblach a chumail gu dà-chànanach no ann an Gàidhlig, agus thèid sanasachd a dhèanamh orra.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> Tha prìomh luchd-obrach mothaichail air an riatanas seo, a dh'aindeoin sin chan eil cothroman no feumalachdan air nochadh neo aithneachadh gu ruige seo.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> Dearcnachadh agus measadh leantainneach iarrtas/feumalachdan a thaobh sin.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Ro dheireadh 2023 agus an uair sin dearcnachadh bliadhna.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

FIOSRACHADH

A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Brathan-naidheachd</p> <p>Thèid brathan-naidheachd air naidheachdan mòra agus a h-uile brath-naidheachd air cùis co-cheangailte ris a' Ghàidhlig a sgaoileadh ann an Gàidhlig agus Beurla.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> A' brosnachadh deagh naidheachdan agus cothroman tro na sianailean mheadhanan agus meadhanan sòisealta againn.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> Dearcnachadh leantainneach chothroman agus a' leasachadh craoladh, gu cunbhalach.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> Ro dheireadh 2022 agus leantainneach an dèidh sin.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. Sgioba Conaltradh na Comhairle.
A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Na Meadhanan Sòisealta</p> <p>Thèid susbaint Ghàidhlig a sgaoileadh gu cunbhalach sna meadhanan sòisealta, agus sin a rèir an uiread luchd-cleachdaidh Ghàidhlig a th' ann agus a dh'fhaodadh a bhith ann.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> Tha susbaint Ghàidhlig air nochdadh air na meadhanan sòisealta gach ràith mu thuaiream aig an àm seo.

Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Dearnachadh leantainneach chothroman agus a' leasachadh craoladh, gu cunbhalach.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ro dheireadh 2022 agus leantainneach an dèidh sin.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Sgioba Conaltradh na Comhairle.

A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Làrach-lìn</p> <p>Bu chòir susbaint Ghàidhlig a bhith ri làimh air làrach-lìn an ùghdarras phoblaich, agus prìomhachas ga thoirt do na duilleagan a dh'fhaodadh an àireamh as motha de dhaoine a tharraing.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Tha susbaint Ghàidhlig ri làimh aig an àm seo air an duilleag Ghàidhlig sa làrach-na Comhairle, còmhla ri eadar-theangachaidhean.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' rannsachadh roghainnean ri susbaint a leudachadh thar na làraich-lìn, a rèir iarrtais.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • A' measadh roghainnean ro dheireadh 2023.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Sgioba Conaltradh na Comhairle.

A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Stuthan Foillsichte Corporra</p> <p>Thèid ullachadh ann an Gàidhlig agus Beurla, agus prìomhachas ga thoirt do na duilleagan a dh'fhaodadh an àireamh as motha de dhaoine a tharraing.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Chan ann ach am plana fhèin agus an dreach leughadh furasda Plana Com-pàirtiche CPD a tha ri làimh anns a' Ghàidhlig.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Measadh fhoillseachaidhean eile a dh'fhaodadh a bhith ri làimh anns a' Ghàidhlig.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Measadh roghainnean ro dheireadh 2023.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Sgioba Conaltradh na Comhairle.
A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Tairbhe a' Chànain</p> <p>Bidh pròiseas ann gus dèanamh cinnteach gu bheil a' Ghàidhlig a gheibhear san fhiosrachadh corporra uile aig deagh ìre agus gun gabh a tuigsinn.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Chan fhaighear susbaint Ghàidhlig ach ann an àireamh chuibhrichte de fhoillseachaidhean. • Tha neach-eòlaiche ion-taighe ann, a dh'eadar-theangaicheas sgrìobhainnean àraidh, mar a fheumar sin. • Chan eil ach cothroman ion-taighe cuibhrichte ann gus sin a dhèanamh gu mòr-sgèileach, aig an àm seo.

Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' measadh foillseachaidhean eile/fiosrachadh air a chuireas Gàidhlig. • A' measadh mar as urrainnear comasan a leudachadh gus taic a thoirt don obair seo.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • A' measadh roghainnean ro dheireadh 2024.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Sgioba Conaltradh na Comhairle.

A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Taisbeanaidhean</p> <p>Bu chòir beachdachadh gu cunbhalach air cothroman gus taisbeanaidhean poblach a shealltainn gu dà-chànanach no ann an Gàidhlig, le prìomhachas ga thoirt don fheadhainn a dh'fhaodadh a' bhuaidh as motha a thoirt air cùisean.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Bha A' Chomhairle an làthair aig Fèis Leabhraichean Baile na h-Ùige 2019, gus taic a thoirt ri Plana na Gàidhlig a bhrosnachadh. • Tha barrachd chothroman air an giorrachadh air sgàth Covid-19.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' beachdachadh air cothroman ùra còmhla ri com-pàirtichean, gu h-àraidh a thaobh cur air bhog a' phlana ùire.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ro dheireadh 2023.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

LUCHD-OBACH

A' bhuil air a bheilear ag amas	<p>Sgrùdadh air Sgilean</p> <p>Thèid sgrùdadh a dhèanamh air sgilean Gàidhlig an luchd-obrach agus na feumalachdan trèanaidh aca a thaobh Gàidhlig rè ùine gach plana.</p>
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Chan eilear air in-sgrùdadh a dhèanamh airson grunn bhliadhnaichean.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' dèanamh sgrùdadh sgilean a-measg ar luchd-obrach. • Aithneachadh luchd-obrach a tha deònach taic a thoirt do ghnothaichean ionnasachadh na Gàidhlig.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • A' dèanamh sgrùdadh sgilean aig deireadh 2021/fad 2022.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Fiosrachadh Inntigidh Bidh fiosrachadh mu Phlana Gàidhlig an ùghdarras phoblaich mar phàirt den fhiosrachadh inntigidh a gheibh luchd-obrach ùr.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Mothachas mu Pholasaidhean agus ro-innleachdan na Comhairle ann mar phàirt a' phròiseas inntigidh.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Tha cothroman ann mothachas agus tuigsinn a neartachadh tro chur air bhog a' phlana ùire.
Ceann-latha Coileanadh	<ul style="list-style-type: none"> • Ro dheireadh 2022.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Trèanadh Cànan Thèid cothroman trèanadh is leasachaidh airson sgilean Gàidhlig a thabhann don luchd-obrach, gu h-àraidh mar thaic do bhith a' coileanadh Plana Gàidhlig an ùghdarras phoblaich.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Tha Modalan Ionnsachaidh Ghàidhlig ri làimh air a' ghoireas ionnsachadh ion-taighr air loidhne agus air am brosnachadh gu luchd-obrach.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' leantainn oirnn a' brosnachadh agus a' leudachadh tairgse ionnsachaidh air loidhne. • A' toirt taic do luchd-obrach cùrsaichean Gàidhlig barrantaichte taobh a-muigh a choileanadh.
Ceann-latha Coileanadh	<ul style="list-style-type: none"> • A' leudachadh na tairgse ro dheireadh 2023 agus a' leantainn oirnn ga brosnachadh fad beatha a' phlana.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Trèanadh le fiosrachadh mun Ghàidhlig Trèanadh le fiosrachadh mun Ghàidhlig, le prìomhachas air stiùirichean, buill bùird, comhairlichean agus luchd-obrach air a bheil dleastanas a bhith a' conaltradh leis a' mhòr-shluaigh.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Cùrsaichean ionnsachaidh coitcheann air loidhne ri làimh le bun-stèidh co-ionann, le fòcas air luchd-obrach sheirbheisean chustamair.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' toirt misneachadh a thaobh cleachdadh ar tairgse ionnsachaidh air loidhne.
Ceann-latha Coileanadh	<ul style="list-style-type: none"> • A' leudachadh na tairgse ro dheireadh 2023 agus a' leantainn oirnn ga brosnachadh fad beatha a' phlana.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Fastadh A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sgilean Gàidhlig an lùib nam pròiseasan fastaidh air feadh an ùghdarrais phoblaich.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Aig an àm seo chan eil dreuchd no dreuchd anns a' Chomhairle far a bheil sgilean Gàidhlig nan riatanas deatamach.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Dearnachadh leantainneach bliadhnaile nam feumalachdan a nochdas a thaobh sheirbheisean na Comhairle.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ath-bhreithneachadh leantainneach fad beatha a' phlana.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Dleastanasan air leth do ghoireasan Daonna is leasachadh Eagrachais.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Fastadh Bidh Gàidhlig air a h-ainmeachadh mar sgil riatanach agus / no a tha na buannachd ann an tuairisgeulan obrach gus cuideachadh le bhith a' cur a' Phlana Ghàidhlig an gnìomh agus a rèir an stiùiridh bho Bhòrd na Gàidhlig airson luchd-obrach fhasadh.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Chan eil Gàidhlig a' nochdadh anns na dealbhan-obrach/comharrachadh dhaoine a th' ann aig an àm seo, ach thathar a' gabhail sin a-steach ann am planaichean-obrach oifigearan iomchaidh aig a bheil raon-ùghdarrais sònraichte airson buileachadh Plana na Gàidhlig.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • A' breithneachadh mu riatanasan a chuireas a-steach dealbhan-obrach/comharrachadh dhaoine còmhla ri Goireasan Daonna. • A' beachdachadh air aon dreuchd, aig a' char as lugha, taobh a-staigh Ionnsachadh fad Beatha a dh'ath-sgrùdadh, far am bi sgilean Gàidhlig nan slatan-tomhais so-iartach mar phàirt chomharrachaidhean dhaoine.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ro dheireadh 2023.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Dleastanasan air leth do ghoireasan Daonna is leasachadh Eagrachais.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Fastadh Sanasan-obrach dà-chànanach no sa Ghàidhlig airson dreuchdan far a bheil Gàidhlig ainmichte mar sgil riatanach.
Na tha a' tachairt an-dràsda	Tha an t-ùghdarras mothaichail air an riatanas seo, ged nach eil dreuchd no dreuch air aithneachadh far a bheil Gàidhlig na sgil riatanach aig an àm seo.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Dearcnachadh agus ath-bhreithneachadh leantainneach.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Ath-bhreithneachadh leantainneach fad beatha a' phlana
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig. • Dleastanasan air leth do ghoireasan Daonna is leasachadh Eagrachais.

CORPAS NA GÀIDHLIG

A' bhuil air a bheilear ag amas	Gnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig Leanaidh an t-ùghdarras Poblach Gnàthachas Litreachaidh na Gàidhlig as ùire mar stiùir airson a h-uile rud sgrìobhte aca.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Tha an t-ùghdarras a' gabhail ri seo a rèir an fhaclair.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Gèilleadh leantainneach.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Leantainneach tro bheatha a' phlana.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

A' bhuil air a bheilear ag amas	Ainmean-àite Iarrar agus gabhar ri comhairle bho Ainmean-Àite na h-Alba air ainmean-àite Gàidhlig.
Na tha a' tachairt an-dràsda	<ul style="list-style-type: none"> • Air a bheachdachadh a rèir an iarrtais/tagraidhean am faighear.
Na gnìomhan a tha dhìth	<ul style="list-style-type: none"> • Ag obair ri Ainmean-Àite na h-Alba agus Gàidhlig Dumgal ri leasachadh agus brosnachadh ainmean-àite Gàidhlig airson ar roinne.
Ceann-latha Coileanaidh	<ul style="list-style-type: none"> • Leantainneach tro bheatha a' phlana seo.
An urra ri	<ul style="list-style-type: none"> • Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig.

5. CEANGAL RIS AN FHRÈAM CHOILEANAIDH NÀISEANTA

Thathar a’ moladh earrainn a chur ann le fiosrachadh air na dòighean san cuidich na geallaidhean sa Phlana Ghàidhlig le bhith a’ dèanamh adhartas leis na prìomhachasan san Fhrèam Choileanaidh Nàiseanta.

Gheibhear làn fhiosrachadh mun Fhrèam Choileanaidh Nàiseanta an seo <https://nationalperformance.gov.scot/>

6. CEANGAL RI FRÈAMAICHEAN IONADAIL IS ROINNEIL

Tha Plana na Gàidhlig a’ leudachadh na prìomh innleachdan/planaichean mar a leanas:

Prìomhachasan Comhairle DG

Togail an economaidh ionadail

- A’ leasachadh ìrean sgile taobh a-staigh ar coimhearsnachdan agus luchd-obrach

A’ toirt an toisich sa bheatha as fhèarr do gach uile pàiste

- A’ togail miann air adhartas agus coileanadh, gu h-àraidh a thaobh neo-ionannachd

A’ bhith Comhairle in-ghabhaltach

- A’ leasachadh co-ionannachd chothroman

Plana Leasachadh Bhuilean Ionadail

- Buil 2 – Cothroman ionnsachaidh ri làimh dhan fheadhainn a dh’ fheumas iad nas motha.
- Buil 8 – Daoine fa leth agus Coimhearsnachdan air an cumhachdachadh.

Plana Com-pàirtiche CLD 2021 -2024 (prìomh chùisean)

- Ionnsachadh, Sgilean is Comas-obrach
- In-ghabhaltachd agus Co-ionannachdan

Prìomhachasan Ro-innleachd Roinneil Eaconomach ceann a Deas na h-Alba

- Daoine Sgileil agus Miannach air adhartas
- Sàr-mhathas Cultarail agus Cruthachail

7. FOILLSEACHADH A' PHLANA

A' FOILLSEACHADH IS A' TOIRT A' PHLANA AM FOLLAIS

TAOBH A-STAIGH AN ÙGHDARRAIS

Feumaidh gun toir Comataidh Chomhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh cead do Phlana ùr na Gàidhlig seo. An dèidh a cheadachaidh, thèid a chur air an làrach-lìn a-staigh againne còmhla ri Planaichean eile na Comhairle agus nì prìomh oifigearan cinnteach gun dèanar brathan-ullachaidh agus stiùireadh ri taic a thoirt do phrìomh Sheirbheisean Chomhairle mar Fhoghlam, Ionnsachadh fad Bheatha, Ealain is Cultar, Seirbheisean Chustamair agus Conaltradh

TAOBH A-MUIGH AN ÙGHDARRAIS

Thèid Plana Gàidhlig Comhairle Dhùn Phrìs ia Gall-ghàidhealaibh fhoillseachadh ann an Gàidhlig is Beurla air an làrach-lìn againn. Cuideachd, nì sinn na leanas:

- sgaoilidh sinn brath-naidheachd dà-chànanach le fios mun phlana
- sgaoilidh sinn fios mun phlana tro dhiofar mheadhanan sòisealta
- cuiridh sinn lethbhric gu buidhnean 'fa leth' agus buidhnean eile, agus sinn a' mìneachadh dè bhios iadsan a' dèanamh gus cuideachadh le bhith a' coileanadh a' phlana
- cuiridh sinn lethbhric den phlana gu prìomh luchd-ùidhe sna roinnean poblach is prìobhaideach agus san treas roinn
- cuiridh sinn lethbhric den phlana gu buidhnean Gàidhlig iomchaidh agus buidhnean eile aig a bheil ùidh sa chùis
- bheir sinn seachad lethbhric den phlana air pàipear ma thèid sin iarraidh

8. MAR A THÈID AM PLANA A MHAOINEACHADH

Thathar an dùil gum bith mòr-chuid nan obraichean-gnìomha a nochdas anns a' phlana seo gun chosgaisean a thaobh bhuileachaidh, agus cleachdadh mhaoineachaidh taobh a-muigh nam measg, ma bhios sin ri làimh.

9. A' SGRÙDADH COILEANADH A' PHLANA

Tha e mar riatanas fo Achd na Gàidhlig (Alba) gun tèid sgrùdadh leantainneach a dhèanamh air mar a thèid Planaichean Gàidhlig aontaichte a choileanadh, agus iarraidh Bòrd na Gàidhlig air a h-uile ùghdarras poblach aithisg sgrùdaidh a thoirt seachad gach bliadhna, a' tòiseachadh 12 mìos às dèidh a' chinn-latha air an deach aonta a chur ris a' phlana agus gach bliadhna às dèidh sin.

Nì Comhairle Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh dealasan taobh a-staigh Plana na Gàidhlig iomradh adhartais bliadhnail a sgrìobhadh a bheirear gu Bòrd na Gàidhlig agus a bhios ri làimh dhan mhòr-shluagh.

10. AM PLANA GÀIDHLIG TAOBH A-STAIGH AN ÙGHARRAIS PHOBLAICH

UALLACH IOMLAN AIRSON A' PHLANA

Tha an t-uallach iomlan airson mar a thèid Plana Gàidhlig Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh ullachadh, a lìbhrigeadh agus a sgrùdadh air Liz Manson, Manaidsear Planaidh is Conaltradh Coimhearsnachd. 'S urrainn dhuibh fios a chur thuca tro na dòighean a leanas:-

Liz Manson

Manaidsear Planaidh is Conaltradh Coimhearsnachd

Liz.Manson@dumgal.gov.uk

UALLACH AIRSON MAR A THÈID AM PLANA A CHOILEANADH BHO LATHA GU LATHA

Tha e an urra ri Stephen Jack, Manaidsear Ionnsachaidh Fad Beatha dèanamh cinnteach bho latha gu latha gun tèid Plana Gàidhlig Dhùn Phrìs is Gall-ghàidhealaibh a choileanadh is a sgrùdadh. Bu chòir dhuibh ceistean mu lìbhrigeadh a' phlana bho latha gu latha a chur gu:

Stephen Jack, Manaidsear Ionnsachaidh Fad Beatha

Planadh is Conaltradh Coimhearsnachd

Stephen.Jack@dumgal.gov.uk

BUIDHEANN AIRSON COILEANADH IS SGRÙDADH A' PHLANA GHÀIDHLIG

Cruthaichear Buidheann Buileachadh Plana na Gàidhlig a tha nas motha, gus taic a thoirt do bhuileachadh a' phlana ùire 2022 – 2027. Gheibh seo riochdachadh bho na Dàimhean a leanas:

- Foghlam
- Coimhearsnachdan
- Eaconomaidh is Goireasan

A thaobh sheirbheisean, riochdaichear Foghlam, Ionnsachadh Fad Beatha, Conaltradh, Ealain is Cultar agus Seirbhisean chustamairean.

A' CONALTRADH RIS AN LUCHD-OBRACH

Nì A' Chomhairle obair co-chomhairleachaidh le luchd-obrach mar phàirt a' phrìomh cho-chomhairleachaidh a thathar a' dèanamh ann an co-cheangal ri a' phlana ùr seo. Thèid seo a bhrosnachadh do luchd-obrach tro chonaltraidhean eileagtronaigeach ion-taighe, cuairt-iomraidhean luchd-obrach agus tro choinneamhan sgioba.

An dèidh sin, bidh prìomh ghnìomhasan in-fhillte a-steach planaichean-obrach Seirbheis fa leth agus thèid sin dhearcnachadh tro choinneamhan gach mìos agus cunntasan adhartais gu Comataidhean na Comhairle.

BUIDHNEAN AIR ASTAIR AGUS TREAS PÀRTAIDHEAN

Bidh a' Chomhairle ag obair gu dlùth le pàirtichean san treas mar Gàidhlig Dumgal tro bheatha a' Phlana.

EÀRR-RÀDH 1 – IN-SGRÙDADH COMASAN GÀIDHLIG

Thèid in-sgrùdadh a dhèanamh anns an t-Sultain/Dàmhair 2021 agus thèid na toraidhean a chur an seo nuair a choileanas e.

EÀRR-RÀDH 2 – CO-CHOMHAIRLEACHADH POBLACH

Thèid toraidhean a' cho-chomhairleachaidh poblaich a chur an seo nuair a dhùnas ùine a' cho-chomhairleachaidh.